

Hóhérszerződés

Mi, Arraez városának törvényesen és jogszerűen megválasztott bírása és esküdt polgárai a hegyeken túli Ilerdából való, Gasdarnak nevezett hóhérral ama szerződést kötöttük és azt élő szóval betartani fogadtuk, hogy

1. havonkénti fél királyi aranyat, vagy annak megfelelő súlyú ezüstöt adnak neki fizetségül;
2. nemkülönbén évenként 2 süldő disznót, 3 köböl búzát, 10 köböl árpát, fél kocka sót, 2 szekér tűzifát, valamint egy jó vég posztót és egy pár csizmát;
3. továbbá szállásul adjuk neki a temető mellett álló, a város kezében lévő úgynevezett „Vörös-házat”;
4. továbbá vállaljuk, hogy részére a város költségén évente egy nyári és egy téli ruházatot készítettünk;
5. nemkülönbén, hogy részére Savarin uramnak a „Vadkanölöhöz” címzett korcsmájából minden este bőséges vacsorát, valamint egy icce jó sört küldetünk;
6. kijelentjük azonban, hogy a város parancsára végrehajtott büntetésekért és tortúrákért semmiféle külön fizetség nem jár;

7. továbbá, hogy a sülségtől hajtva a bíró éjjel is munkára szólíthatja a hóhért, akinek azonban napszállta után minden megkezdődött őrsgidőért¹ negyed ezüst külön fizetség jár;
8. továbbá, hogy a város egy heti járóföldön belül a hóhért bármikor kölcsönadhatja; azon túl azonban csak a hóhér beleegyezésével;
9. továbbá, hogy ilyen esetben az utazásról és más költségekről a kölcsönkérő gondoskodik;
10. továbbá, hogy ilyen esetekben a kialakított fizetség fele a várost, fele a hóhért illeti;
11. Elvárjuk azonban, hogy a hóhér munkáját mindenkor nagy gondossággal és hozzáértéssel végezze, ne legyen se renyhe, se túlbuzgó, se lágy kezű, se kegyetlen;
12. valamint, hogy saját eszközeit és szerszámait mindenkor a legjobb állapotban tartsa;
13. valamint, hogy a város tulajdonában lévő eszközök, szerszámok és helyiségek állapotára a legnagyobb gondot fordítsa;
14. továbbá, hogy a büntetéseket, legyenek azok bármifélek, a vesszőzéstől a halálosig, a szokások és a bíró utasításai szerint hajtsa végre;

¹ A shadoni seregeknél az éjszakát, őrsg szemponyjából, négy egyforma részre szokás osztani – ámbár télen ezen őrsgidők jóval hosszabbak, mint nyáron. Ez az időszámítás általánosan elterjedt a katonaságon kívül is; a napnyugtától napkeltéig terjedő időszakot csak kevesen mérik az állandó hosszúságú órák szerint.

15. továbbá, hogy a halállal lakolt bűnösök testét adja ki a családnak, vagy temesse el, vagy másképp bánjon velük, a bíró parancsai szerint;
16. továbbá, hogy vigyázzon, nehogy a halállal lakolt bűnösök testét vagy azok egy részét elragadják²;
17. továbbá, hogy viselkedése a törvényeknek, szabályoknak és szokásoknak mindenben megfelelő legyen;
18. továbbá, hogy csak a város által készített sajátos ruhában³ lépjen az utcára;
19. kijelentjük azonban, hogy a hóhér másnak, mint a városnak nem szolgálhat; kivétel ez alól a neragránus lovagoknak a városban álló rendháza;
20. továbbá, úgy állatoknak, mint embereknek bármiféle orvoslása, gyógyítása, történjék bár szóval, tettel, füvekkel vagy más orvosságokkal, teljességgel tilalmas⁴;
21. továbbá, hogy a halállal lakolt bűnösök testének vagy ruházatának darabjait, s bármi

² Az erőszakos halált haltak, de főként a kivégzettek testrészei (nyelve, szeme, haja stb.), illetve kisebb mértékben ruházata, egyéb dolgai komoly szerephez jutnak az ynevi népi mágikus praktikákban; elsősorban, de nem feltétlenül, ártó célra használják e tárgyakat. Sőt, több boszorkányi és boszorkánymesteri hagyományban is előfordul a kivégzettek maradványainak alkalmazása. Ehhez mérten a shadoni jog és Domvik egyháza teljes súlyával fellép az efféle praktikák gyakorlóit ellen. (Lásd még 21., 22. pontok.)

³ A hóhéroknek olyan ruházatot kell viselniük, amely egyértelműen megkülönbözteti őket a többi embertől. Ez Shadonban rendszerint tetőtől talpig vörös ruházatot jelent, részben, mert e szín igen feltűnő, részben, mert ezen látszanak meg legkevésbé a vérfoltok. A ruházatot állandóan viselt vörös bőr- vagy selyemkesztyű egészíti ki (lásd még 24. pont). Egyes helyeken a hóhérok az ítélet végrehajtása idején az arcot eltakaró maszkot vagy csuklyát viselnek.

⁴ Ynev-szerzte előfordul, hogy a hóhérok gyógyítással is foglalkoznak. Ennek egyik magyarázata az a kétségtelen anatómiai tudás, amellyel az ítéletek és kivallatások kivitelezői rendelkeznek; a fő ok azonban az az általános vélekedés, hogy a hóhér, mesterségéből adódóan, valamiféle természetfölötti erővel bír, rendelkezik az „oldás és kötés” hatalmával, nem csupán ártani, hanem gyógyítani is tud. Ennek megfelelően módszereik, gyógy módjaik inkább mágikus jelegűek. A hóhérok e tevékenységet sokhelyütt tiltják: hol azért, mert konkurenciát jelentenek az engedéllyel rendelkező orvosoknak és kirurgusoknak, hol azért, mert munkaadóik szerint ez elvonja őket rendes feladataiktól; hol pedig, mint Shadonban is, a hóhérok orvoslását emberre-állatra veszélyes kontárkodásnak, babonás, hatástalan kuruzslásnak, netán boszorkánysággyanus praktikák gyakorlásának vélik.

mást, amit a rút babona hozzájuk kapcsol, valakinek is eladni vagy ajándékolni adni teljességgel tilalmas; ha pedig valaki a halállal lakolt bűnösök, különösen eretnekek, boszorkányok és más efféle gonosztevők testének vagy ruházatának valamely darabját kérné a hóhértól, az tartozik ezt nem csupán visszautasítani, hanem erről azonnali jelentést tenni;

22. továbbá, hogy a halállal lakolt bűnösök bármiféle ruhájának vagy holmijának megtartása teljességgel tilalmas;
23. továbbá, hogy bárkitől fizetséget elfogadni, hogy a büntetést lágyabb vagy keményebb kézzel mérje, vagy bármiféle más okból, teljességgel tilalmas; amennyiben valaki fizetséget ajánlana neki, a hóhér azt azonnal jelenteni köteles;
24. továbbá, hogy tilos bármit vagy bárkit kesztyű nélkül megérintenie, különösen nyilvános helyen; piacon vagy másutt kenyeret, húst vagy bármi más ételt még kesztyűben sem érinthet⁵;
25. megengedjük, hogy a hóhér családját is magával hozza, vagy családot alapítson;
26. továbbá, hogy a templomban akár egyedül, akár családostul megjelenjen, de csak azon oldalsó részen, ahol a szajhák és más effélék is állhatnak;
27. továbbá, hogy a tanács engedélyével inast fogadhat, saját költségén; de egy év elteltével, ha a tanács az inast kellően szorgalmasnak és alkalmasnak találja, fizetséget adhat neki.

⁵ A hóhér az, aki a közösség nevében végrehajtja az ítéleteket; eközben azonban óhatatlanul „vérrel mocskolódik be a keze”. Ő az, aki afféle bűnbakként az igazságos, a közösség számára hasznos, ám mégis gonosz és bűnös tettek súlyát viseli. Ennek következtében megbélyegzett, félig-meddig társadalmon kívüli helyzetbe kerül. Shadonban ezt „becstelennek” nevezik. A becstelen személy (esetünkben a hóhér) társasága, de különösen az érintése is megbecstelenít. Ezért is kell a hóhérnak állandóan kesztyűt viselnie, és óvakodnia bárkinek és bárminek véletlen vagy szándékos érintéstől. A hóhér becstelen volna, ha enyhébben is, a hóhér családtagjait is érinti; ez a fő oka a hóhérdinasztiák kialakulásának. (Lásd még 5., 26. pontok.)

Kelt Arraez városában, Szent Alvaron ünnepének előnapján, fejedelem urunk, Eusso bel Catho-Orta uralkodásának második évében.

2001.?

Szerző: Tasnádi „Thaur” Ákos
Forrás: Rúna magazin VII.évf./1.szám
Szerkesztette: Magyar Gergely